

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

ב"ה

תיק 1272867/1

בבית הדין הרבני הגדול ירושלים

לפני כבוד הדיינים:

הרב יעקב זמיר

המערערת: פלונית (ע"י ב"כ עו"ד שלמה איזנשטיין)

נגד

המשיב: פלוני (ע"י ב"כ טו"ר חיים ירוחם דב שטרן)

הנדון: זכות הערעור למרות הסכמה לדון דווקא בבית הדין האזורי וללא התנייה בויתור על זכויות חוקיות

החלטה

לאחר עיון בכתב הערעור ובכתב התשובה לו, אני מורה כי ערעורה של המערערת יישמע בכפוף להפקדת ערובה להוצאות המשפט, ככל שתיפסקנה, בסך של 10,000 ש"ח בתוך שלושים יום (לרבות ימי פגרה או חלילה תקופת חירום – אם תוכרזו כזו שוב) ממועד חתימת החלטה זו.

אין מקום לעסוק בהחלטה זו בגופן של דברים אבל אי אפשר להחשות על שתי טענות – בקשות סרק מופרכות שנכללו בתשובת המשיב:

האחת היא כי הסכמת הצדדים כי כל תביעה תידון בבית הדין הרבני האזורי בירושלים שוללת את האפשרות לדיון בבית הדין הגדול ולערעור על פסקו של בית הדין האזורי.

השנייה היא דרישה להתנות את שמיעת הערעור בהתחייבויות של המערערת כי אם פסק הדין לא יישא חן בעיניה לא תפנה לערכאות משפטיות אחרות, לבג"ץ.

נבהיר קצרות:

התניה על זכות הערעור היא בעייתית מבחינה משפטית, ואף אם נניח שתקפה היא ספק אם יש לה תוקף כשמדובר בהתניה שהיא למעשה על זכויותיהם של הקטינים. מכל מקום בענייננו אין אף צורך לדון בכך שכן אין התניה כזו. הסכמה לדון בבית הדין הרבני מתפרשת בהתאם לכללי הדיון בבית דין זה הקבועים בתקנות הדיון והכוללים את זכות הערעור. לא זו אף זו, משמעותה הפשוטה של הסכמה כזו אינה אלא הענקת הסמכות לבית הדין הרבני בכלל – לאפוקי בית המשפט – ולכל היותר קביעת סמכות מקומית (בענייננו לבית הדין ירושלים) ושליטת טענות נגדה. גם כאן אין הצדדים יכולים לשלול אפשרות לדון בבית דין אזורי אחר, אם כך יורה בית הדין מטעם זה או אחר, אין בית הדין כבול להסכמותיהם. כל שבידם הוא לשלול מעצמם את היכולת לטעון נגד סמכותו המקומית של בית הדין המדובר (בית הדין ירושלים). כך או כך ודאי שאין בהסכמה כזו כדי לשלול את זכות הערעור או את סמכותו של בית הדין הגדול.

אשר להתחייבויות הנדרשות: אין בית הדין מוסמך ואינו רשאי להתנות את הערעור או כל זכות אחרת בויתור של צד מהצדדים על זכויות חוקיות שלו, בכלל זה הזכות לעתור לערכאות משפטיות אחרות. פשיטא שאין דעת בית הדין נוחה מפנייה לערכאות כאשר זו נוגדת את

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

ההלכה, ועל אחת כמה וכמה כשמדובר בצדדים שלכאורה אמונים על ההלכה, אך התניה כאמור אינה בסמכותו ומה גם שלא בהכרח שכל פנייה לערכאות תהיה תמיד נוגדת את ההלכה.

מכל מקום יוער כי בכל מקרה בג"ץ, ועל אחת כמה וכמה ערכאות אזרחיות נמוכות ממנו אינו ערכאת ערעור על פסיקותיו של בית הדין הרבני בכלל ושל בית הדין הגדול בפרט, והיכולת לעתור לבג"ץ נגד החלטות אלה מוגבלת מאוד ומצומצמת בעיקר לטענות בדבר חריגה מסמכות ולא לערעור לגופם של דברים, משכך חששו של המשיב בעניין זה נראה מופרז.

החלטה זו מותרת בפרסום בהשמטת פרטיהם המזהים של הצדדים.

ניתן ביום ט"ו בתמוז התש"ף (7.7.2020).

הרב יעקב זמיר

עותק זה עשוי להכיל שינויי ותיקוני עריכה